

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 19-02-7277 מדינת ישראל נ' יוסף

כב' השופט אברהם אליקים, סגן נשיא
בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

הנאשם

שרון יוסף

גזר דין

מבוא

1. הנאשם הודה בעובדות כתב אישום במסגרת הסדר טיעון (סומן א) והורשע בהתאם בעבירות של לקיחת שוחד לפי סעיף 290 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן-החוק) (ריבוי עבירות) בעבירות של קבלת דבר במרמה לפי סעיף 415 לחוק (ריבוי עבירות) ועבירה של מרמה והפרת אמונים-עבירה לפי סעיף 284 לחוק.

על פי עובדות כתב האישום, החל משנת 2013 שימש הנאשם בתפקיד רכז מודיעין בתחנת משטרה. במסגרת תפקידו בא הנאשם במגע עם מקורות משטריים מודיעיניים וביניהם שני מקורות א' וב' לגבי כל אחד מהם הייתה התייחסות באישום נפרד.

על פי האישום הראשון החל משנת 2013 שימש א' כמקור מודיעיני ומשלהי שנת 2013 ועד 14.6.2017 לקח הנאשם מא' שוחד בסכום כולל של 20,000 ש"ח. בתחילה קיבל הנאשם מא' שני בשמים חדשים כשוחד. בהמשך כד שמן בנפח 2 ליטר וכד נוסף בנפח של 17 ליטרים בשווי 300 ש"ח. לאחר מכן לקח הנאשם מא' חפיסת סיגריות וסכום כספי של 400 ש"ח שלא לבקשת הנאשם, כי א' סבר שבכך הוא מבטיח קבלת סיוע משטרי מהנאשם אם יזדקק לו מול גורמי אכיפה. ואכן ביום 9.11.2015 נעצר א' בגין ביצוע עבירה של הסעת שב"ח והוא שוחרר מעצרו בין היתר לאור התערבות הנאשם, בתמורה שילם א' לנאשם 1,000 ש"ח כספי שוחד. ומאותו שלב נפגשו השניים-אחת לחודש- ובמסגרת אותו מפגש לקח הנאשם שוחד בצורת סכום כספי קבוע בסך 500 ש"ח לעיתים ביחד עם חפיסות סיגריות או כדי שמן. כאשר סייע הנאשם לא' להשתחרר מגורמי אכיפה בגין הסעת שב"ח הוא היה מעביר לו סכום כספי נוסף בסך 1,000 ש"ח, וכך במספר הזדמנויות דומות לאורך שנת 2016 ומחצית 2017, לאחר שעוכב או

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 19-02-7277 מדינת ישראל נ' יוסף

נעצר א', הנאשם סייע לו להשתחרר וקבל בתמורה כספי שוחד בסכום של 1,000 ש"ח. בחודש מרץ 2017 בסמוך לחג הפסח העביר א' לנאשם 5,000 ש"ח וביום 14.6.2017 קבל הנאשם 500 ש"ח כספי שוחד וביקש חפיסת סיגריות.

על פי האישום השני, ב' בעל חנות שימש כמקור מודיעיני. מהמחצית השנייה של 2016 ועד חודש יוני 2017 קבל הנאשם במרמה מב' ותוך הפרת אמונים מוצרים שונים ללא תמורה. כגון פריט בשווי 1,200 ש"ח, ציוד בשווי 695 ש"ח, פריט בשווי 1,150 ש"ח, פריט בשווי 150 ש"ח ושש פעמים חפיסות סיגריות ללא תמורה. בנוסף ביקש הנאשם מב' 7,000 ש"ח וב' נעתר חלקית לבקשתו ומסר לו 4,000 ש"ח.

ראיות לעונש

2. לנאשם אין הרשעות קודמות ולמאשימה לא היו ראיות לעניין העונש.

הנאשם הגיש תעודות הערכה שקיבל במסגרת תפקידו (ס/1) בשנים 2000 ועד 2016, הערכה לגבי תפקודו מיום 15.2.2006, בנוסף הוגשו מסמכים לגבי מצבו הבריאותי (ס/2-5).

תסקיר שירות המבחן

3. קצינת המבחן המליצה לשלב את הנאשם בהליך טיפולי על מנת להפחית סיכון להישנות ביצוע עבירות בעתיד. ואם ייבחר האפיק השיקומי הומלץ לדחות את הדיון על מנת לשלב הנאשם בטיפול ייעודי. בתסקיר נסקרו נסיבות חייו של הנאשם, התרשמות חיובית ממנו, לקיחת אחריות ודרכי טיפול מוצעות.

תמצית טענות הצדדים

4. ב"כ המאשימה בטיעוניה בכתב (ט/1) ובעל פה ביקשה לראות בכל אחד מהאישומים, אירוע נפרד. לגבי האירוע הראשון-עבירות השוחד, לקבוע מתחם שנע בין 4 ל-6 שנות מאסר בפועל, לגבי האירוע השני-עבירות של קבלת דבר במרמה והפרת אמונים לקבוע מתחם שנע בין 10 ל-16 חודשי מאסר בפועל ולקבוע עונש כולל של 5 שנות מאסר בפועל בנוסף למאסר מותנה וקנס כספי משמעותי.

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 19-02-7277 מדינת ישראל נ' יוסף

בטיעוניה הדגישה את חומרת מעשיו של הנאשם שכוננו קיצוניים בחומרתם. הפנתה לפסקי דין שונים שהמרכזי שבהם ע"פ 4456/14 קלנר נגד מדינת ישראל (29.12.2015), שהיה חלק מתיק הולילנד (להלן-עניין קלנר) וביקשה להתחשב גם בצורך בהרתעת הרבים כחלק ממלחמה בשחיתות ציבורית.

5. הסנגור בטיעונו בכתב (5/ס) ובעל פה ביקש להיענות לבקשת שרות המבחן ולדחות את הדין על מנת לאפשר לשלב את הנאשם בהליך טיפולי. לחלופין טען כי יש לראות את שני האישומים כאירוע אחד ולקבוע כי הרף התחתון של מתחם העונש ההולם עומד על 9 חודשי מאסר בפועל, לקבוע כי הנאשם יישא בעונש כולל של 9 חודשי מאסר פועל במסגרת עבודות שירות.

לתמיכה בטענותיו הפנה לפסקי דין שונים בהם נגזרו עונשי מאסר של 12 ו-18 חודשי מאסר בפועל אך לטענתו הם חמורים יותר בנסיבותיהם ובית המשפט לא שינה את מתחם העונש ההולם שהתחיל באותם מקרים ב-9 חודשי מאסר בפועל.

הוא הבהיר כי הנימוקים בגינם יש להסתפק בעונש של 9 חודשי מאסר בפועל, הם הפגיעה של העונש בנאשם- נשוי ואב לחמישה ילדים, נטילת האחריות מההזדמנות הראשונה, העדר עבר פלילי, חסכון בזמן שיפוטי יקר ואימוץ המדיניות שהומלצה בדו"ח ועדת דורנר וכל זאת לשם שיקומו של הנאשם תוך שהוא מפנה למצבו הבריאותי כמתואר במסמכים שהגיש ובתסקיר שירות המבחן.

בתום הטיעונים ביקש הנאשם את רחמי בית משפט, הוא שב והבהיר כי לקח אחריות, הודה בטעות שעשה וכי גרם "נזק עצום" למשטרה ולבני משפחתו. עוד תאר את התמודדותו עם תוצאות חשיפת הפרשה, מול בני משפחתו והחברה, את ההשפעה על מצבו האישי והבריאותי עקב כך וביקש לאפשר לו להשתקם.

דין

אירוע-אירועים

6. לאחר בחינת טענות הצדדים אני סבור כי יש לקבוע שהעבירות הרבות בוצעו במסגרת שני אירועים שונים, כל מעשי קבלת השוחד מהמקור המודיעיני א' מהווים מסכת

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 19-02-7277 מדינת ישראל נ' יוסף

עבריינית אחת ובנפרד יש לראות את כל מעשי קבלת הדבר במרמה מהמקור המודיעיני ב'.

אמנם יש חפיפה במועדי ביצוע העבירות, אך מדובר בסוג שונה של עבירות, לא דין עבירת שוחד כדין קבלת דבר במרמה ואין דינו של נותן שוחד (א') כדינו של מי שאולץ לתת במרמה מוצרים וכספים (ב').

קיים קשר הדוק בסדרת המעשים שבוצעו במסגרת כל אישום בנפרד ולכן יש לראות כל אישום כאירוע אחד, אך אין קשר בין שני האישומים לבין עצמם ולכן אקבע מתחם עונש הולם לכל אישום בנפרד. ראו לעניין זה ע"פ 6888/17 שירזי נגד מדינת ישראל (10.12.2018).

7. העיקרון המנחה בקביעת מתחם העונש הוא עיקרון ההלימה, שמשמעותו "קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו" (סעיף 40' לחוק).

מתחם עונש הולם עבירות שוחד

8. במעשיו פגע הנאשם פגיעה חמורה בשלטון החוק, בטוהר המידות של נציגי החוק, באמון הציבור בגורמי אכיפת החוק ותדמיתה של המשטרה כרשות חוקרת נטולת פניות.

הנאשם הורשע בריבוי עבירות של לקיחת שוחד, עבירה לפי סעיף 290 לחוק הקובע עונש מרבי של 10 שנות מאסר לכל עבירה, חשוב להזכיר כי בעבר העונש היה נמוך יותר והוא הועלה במסגרת תיקון 103 לחוק כביטוי לכוונת המחוקק לחומרה שיש לייחס למעשים אלו, במסגרת אותה החמרה גם הוגדל גובה הקנס המרבי והוא עומד היום על "פי חמישה מהקנס האמור בסעיף 61(א)(4) לחוק או פי ארבעה משווי טובת ההנאה שהשיג או שהתכוון להשיג על ידי העבירה".

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 19-02-7277 מדינת ישראל נ' יוסף

אשר למדיניות הענישה הנהוגה אפנה לפסק דינו של בית המשפט העליון אליו הפנה הסנגור, ע"פ 3927/16 מדינת ישראל נגד בר-זיו (23.2.2017). באותו מקרה נדון הנאשם בבית משפט המחוזי לעבודות שירות בגין 3 מקרים של קבלת שוחד ו-3 מקרים של מרמה והפרת אמונים, תוך חריגה ממתחם שהועמד על 18-9 חודשי מאסר בפועל. בית המשפט העליון, קבע כי מתחם העונש שקבע בית משפט קמא והעונש המתאים אינם הולמים וכי על מקבל שוחד לרצות תקופת מאסר ממשית בין כותלי הכלא (העונש הועמד על 12 חודשי מאסר בפועל). וכך קבע בית המשפט העליון באשר למדיניות הענישה:

"עבירות השוחד, כמו שאר עבירות השחיתות השלטונית, מתאפיינות בקושי מיוחד שקיים בחשיפתן על ידי מערכת אכיפת החוק, שכן בניגוד לעבירות "רגילות", בעבירות אלו אין קורבן מוגדר, כל המעורבים הם עושי עבירה שאין להם כמובן ענין בחשיפת המעשים, וקורבן העבירה האמיתי של עבירות השחיתות השלטונית הוא למעשה הציבור כולו. קושי זה בחשיפת העבירות מחייב מתן משקל מיוחד לשיקול של הרתעת הרבים. עקב כך, אינטרס הרתעת הרבים, היינו הרתעה משמעותית כלפי עובדי ציבור ומעורבים אחרים בעבירות השחיתות השלטונית, הוא בעל חשיבות קריטית ממש".

עוד הפנה הסנגור לע"פ 8758/15 כרמל נגד מדינת ישראל (23.3.2016) באותו מקרה היה המערער קצין מתנדבים במשמר הגבול וקיבל מאזרחים שוחד בחמישה מקרים. בית משפט קמא קבע מתחם שבין שנת מאסר ל-4 שנים והשית עליו 18 חודשי מאסר בפועל. ערעורו נדחה וכך קבע בית המשפט העליון:

"ככלל, מדיניות הענישה הנהוגה בעבירות שוחד כוללת רכיב מאסר בפועל [...] אין צורך להרבות בדברים אודות החומרה היתרה של עבירת השוחד, כעבירה המכרסמת בתקינות המינהל ומסמלת שחיתות מערכתית [...] דפוס הפעולה של המערער, אשר יזם את נטילת השוחד, פוגע באמון הציבור במשטרה, ובכלל, תשלום שוחד לשוטרים הוא מסמני ההיכר של מדינות עולם שלישי".

ומנגד ראו את עניין קלנר אליו הפנתה ב"כ המאשימה באותו מקרה קבע כך בית המשפט העליון:

"הערכים המרכזיים שעליהם מבקשות עבירות השוחד להגן: טוהר המידות של עובדי הציבור; פעילות התקינה של המנהל הציבורי; ואמון הציבור. פגיעה בערכים אלו - כמוה כפגיעה בסדרי השלטון והמשפט [...]. התפשטותה של תרבות השוחד מדרדרת, ואף בצעדי ענק, את איכות השירות הציבורי ואת האמון שהציבור הרחב רוחש לעובדי הציבור. מכאן הצורך לקבוע איסור פלילי ברור על עבירות השוחד, בגלגוליהן השונים.

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 19-02-7277 מדינת ישראל נ' יוסף

יש להבטיח כי עובד הציבור יגשים את תפקידו כנדרש, ויפעל על פי הכללים ואמות המידה הראויות".

ולסיום נושא זה ראו ע"פ 864/19 שנדון במאוחד עם 2915/19 מדינת ישראל נגד ח'נאווי (10.7.2019) (להלן-עניין ח'נאווי), באותו מקרה ראש צוות חוקרי מרכז שירות לאזרח בתחנת משטרה בכרמיאל הורשע בלקיחת שוחד, קבלת דבר במרמה, הפרת אמונים, סחיטה באיומים ושיבוש מהלכי משפט, בסדרה ארוכה של מקרים (15 אישומים). בית המשפט קמא דן את הנאשם ל-30 חודשי מאסר בפועל ובית המשפט העליון קיבל את ערעור המדינה והעמיד את עונשו על 42 חודשי מאסר בפועל, תוך שהוא קובע כך:

"אין צורך להכביר מילים אודות החומרה היתרה של עבירת השוחד, כעבירה המכרסמת בתקינות המינהל והמסמלת שחיתות מערכתית [...] כפי שנקבע לא אחת, תשלום שוחד לשוטרים הוא מסממני ההיכר של מדינות עולם שלישי [...] בית משפט זה חזר והדגיש כי יש להחמיר עם מבצעי עבירות השוחד ולמצות עימם את הדין כדי להעביר מסר חד וברור לשמירה על טוהר המידות ועל מנת להרתיעם".

[מאחר ועניין ח'נאווי פורסם לאחר ישיבת הטיעונים לעונש, אפשרתי לצדדים בישיבת 16.7.2019 להשלים טיעוניהם בהתייחס אליו, כל צד הבהיר עמדתו לעניין אותו גזר דין].

מעשיו של הנאשם היו מתוכננים היטב הוא נצל את מעמדו ואת מערכת היחסים עם המקור המודיעיני כדי לקבל שוחד ודי לעיין בסעיף 7 לכתב האישום המתוקן לפיו נפגשו השניים אחת לחודש לערך על דרך השגרה כדי שיקבל סכום שוחד קבוע כדי להבין כי לא מדובר במקרה אחד או במפגש אקראי.

נזק כבד נגרם ממעשיו של הנאשם מעצם העובדה כי רכז מודיעין במשטרת ישראל תמורת בצע כסף מביא להתחמקות עברייני משלטון החוק אשר הסיע והמשיך להסיע שב"חים מבלי שהועמד לדין ובנוסף הכתים הנאשם בהתנהגותו ציבור שלם של אנשי חוק הגונים וישרים.

עבירת השוחד היא עבירת שחיתות שפוגעת קשות באמון הציבור בשירות הציבורי וללא עקירתה מן השורש משורות המשטרה, יתערער עד היסוד שלטון החוק ואכיפתו.

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 19-02-7277 מדינת ישראל נ' יוסף

9. בהתחשב בערכים החברתיים שנפגעו מביצוע העבירות, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה אני קובע כי העונש ההולם במקרה זה הוא מאסר במתחם שבין 30 חודשי מאסר בפועל ל-60 חודשי מאסר בפועל ובנוסף אני קובע כי מתחם עונש הקנס ההולם עומד בין 20,000 ש"ח לביין 100,000 ש"ח וזאת לאחר שהתחשבתי גם במצבו הכלכלי של הנאשם בהתאם לסעיף 40ח לחוק מצד אחד ובתקרה המקסימלית בעבירות בהן מתקבלת טובת הנאה בהתאם לסעיף 63(א) לחוק מצד שני.

מתחם עונש הולם עבירות קבלת דבר במרמה, מרמה והפרת אמונים
10. במקרה זה פגע הנאשם פגיעה חמורה באותם ערכים של טוהר המידות של עובדי הציבור ואמון הציבור במשטרה.

שני הצדדים לא הפנו לפסקי דין ספציפיים לגבי עבירות אלו, ולמעשה אין התייחסות בפסיקה לעבירות אלו בנפרד (ואבהיר כי לא מדובר בקבלת דבר במרמה במובנה הרגיל).
העונש המרבי הקבוע בחוק לעבירות אלו הוא 3 שנות מאסר לכל עבירה וניתן ללמוד על חומרת נסיבות ביצוע העבירות מהתכיפות הרבה של דרישת הכספים או המוצרים על ידי הנאשם. ראו האמור בסעיפים 7 ו-8 לעובדות כתב האישום המתוקן לפיהם ביקש הנאשם 7,000 ש"ח מהמקור המודיעיני שמסר לו לאחר מכן 4,000 ש"ח והכל כחלק ממערכת יחסים בין רכז מודיעין למקור מודיעיני.

במקרה זה סדרת המעשים אמנם נקודתית כגון הנאשם הגיע לחנות ונטל ללא תשלום פריט מסוים (סעיף 9 לכתב האישום המתוקן), אך מדובר בפעילות מתוכננת, כמו כל העבירות המתוארות בכתב האישום, הנזק הכספי שנגרם הוא יחסית נמוך (המקרים בהם ננקב סכום בכתב האישום המתוקן עומדים על 7,195 ש"ח), אך עיקר הפגיעה הוא באמון הציבור במשטרת ישראל, כאשר רכז המודיעין מטעמה עושה כבתוך שלו בחנותו ובקנינו של אחר.

לאחר ניתוח טענות הצדדים מקובל עליי מתחם העונש ההולם לו טוענת המאשימה.

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 19-02-7277 מדינת ישראל נ' יוסף

11. בהתחשב בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירות, במידת הפגיעה בהן, במדיניות הענישה הראויה ובנסיבות הקשורות בכיצוע העבירות אני קובע כי העונש ההולם במקרה זה הוא מאסר במתחם שבין 10 חודשי מאסר בפועל ל-16 חודשי מאסר בפועל.

העונש המתאים

12. בהתאם לסעיף 40(ב) החלטתי לגזור עונש כולל לכל האירועים.

בהתחשב בחומרת המעשים ובמדיניות הענישה אין הצדקה לחרוג במקרה זה ממתחמי העונש ההולם משיקולי שיקום ולכן גם אין הצדקה לדחות הדיון כבקשת שירות המבחן על מנת לשלב הנאשם בדרכי טיפול מחוץ לכותלי בית הסוהר.

על פי ההלכות שנקבעו על ידי בית המשפט העליון עובד ציבור הלוקח שוחד תמורת פעולה הקשורה בתפקידו, אחת דינו להיענש במאסר ממשי ובעת גזירת הדין, עונש של מאסר בפועל יש לשקול כשיקול מרכזי את הרתעתם של עובדי ציבור אחרים מפני ביצוע עבירות דומות.

13. אשר לנסיבות שאינן קשורות בכיצוע העבירות, הנאשם כבן 47 נשוי ואב לחמשה ילדים בטווח גילאים 10-19 שנה. אין לי ספק כי מאסר בפועל יזעזע את המסגרת המשפחתית ובכלל זה את ילדיו הקטינים ואשתו ואחד מבניו שרואים את עתידם במסגרת שירות ציבורי ברשויות אכיפת החוק.

לזכות הנאשם עומדת נטילת האחריות על מעשיו בהזדמנות הראשונה, ההליך לפניי נפתח בהגשת כתב אישום מתוקן, שתוקן בעקבות משא ומתן בין הצדדים עובר לפתיחת התיק ומיד הודה הנאשם באמור בו.

עוד אזקוף לזכות הנאשם את תרומתו לחברה והתנהגותו החיובית כמתואר בתעודות ההערכה שהוגשו מטעמו (1/ס).

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 19-02-7277 מדינת ישראל נ' יוסף

אשר למצבו הבריאותי של הנאשם כמתואר במסמכים שהגיש (5/ס-2/ס) והצורך בטיפול כנטען בהם, איני סבור כי יש בהם להוות נימוק שלא להטיל על הנאשם עונש של מאסר בפועל. שירות בתי הסוהר ערוך ומוכן לתת מענה הולם לצרכיו הטיפוליים והשיקומיים.

לעניין האיזון הראוי בין שיקולי הענישה אפנה לעניין חינוכי הנ"ל בו נקבע כי:
"בעבירות שוחד ושחיתות ציבורית, יינתן משקל מכריע לאינטרס הציבורי המחייב ענישה מחמירה על פני הנסיבות האישיות".

14. בהתחשב בתפקידו של הנאשם, רכו מודיעין במשטרת ישראל ובאופי המעשים קבלת טובות הנאה מאזרחים הכפופים לו אני סבור כי יש צורך במקרה זה בהרתעת הרבים מפני ביצוע עבירה מסוג העבירה שביצע הנאשם וכי יש סיכוי של ממש שהחמרה בעונשו של הנאשם תביא להרתעת הרבים (בהתאם לסעיף 140 לחוק).

בטרם סיום אציין כי הפניית הסנגור בטיעונו למסקנות ועדת דורנר ולצפיפות בבתי הסוהר אינם מצדיקים במקרה זה להסתפק בעבודות שירות וכל זאת לאור חומרת המעשים, התמשכותם לאורך שנים והצורך בהרתעת הרבים.

סיכום

לאור האמור לעיל אני דן את הנאשם לעונשים הבאים:

- עונש של 34 חודשי מאסר בפועל.
- 12 חודשי מאסר על תנאי. הנאשם לא יישא את עונש המאסר על תנאי אלא אם יעבור תוך שלוש שנים אחת העבירות בהן הורשע ויורשע בשל עבירה כזאת תוך תקופת התנאי או לאחריה.

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 19-02-7277 מדינת ישראל נ' יוסף

הנאשם יתייצב למאסרו בבית סוהר ימ"ר קישון ביום 25.8.2019 עד השעה 10:00, או על פי החלטת שב"ס, כשכרשותו תעודת זהות או דרכון.

על הנאשם לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיון מוקדם, עם ענף אבחון ומיון של שב"ס, טלפונים: 08-9787377, 08-9787336.

- אני מחייב הנאשם בתשלום קנס בשיעור של 20,000 ש"ח או שנת מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב-10 תשלומים שווים החל מיום 1.1.2020 ובכל 1 לחודש לאחר מכן. אי תשלום אחד התשלומים במועד תעמיד את יתרת הקנס לפירעון מידי.

זכות ערעור לבית המשפט העליון תוך 45 יום.

ניתן היום, י"ג תמוז תשע"ט, 16 יולי 2019, בנוכחות ב"כ המאשימה עו"ד מור לרמן, הסנגור עו"ד עופר סבו והנאשם.

אברהם אליקים
אברהם אליקים, סגן נשיא